

Velkommen til Senterpartiet!

Informasjon til deg som er ny i Senterpartiet

Nytt medlem i Senterpartiet!

Vi håper du vil trives i fellesskapet i partiet, og at du har lyst til å være aktiv i ditt eget lokallag. Vi inviterer deg herved til å bli bedre kjent med partiet, ideologien, organisasjonen, de politiske sakene og historien.

Denne informasjonen er ment som en introduksjon til Senterpartiet, og er en del det tilbudet Senterpartiets Studieforbund gir gjennom Senterpartiskolen.

Som medlem kan du benytte Senterpartiets medlemssystem Min Side/Innsiden. Innloggingen finner du nederst til høyre på Senterpartiet.no Logg deg inn på [Min side](#) og lag en profil hvis du ikke allerede har gjort dette. Det er viktig at du redigerer profilen din, slik at adresse, telefon og e-post er riktig. *Innsiden* er Senterpartiets medlemsportal, og er et nyttig verktøy for alle medlemmer.

På www.senterpartiet.no vil du finne viktig informasjon fra hovedorganisasjon og fylkeslag, oversikt over lokallag og nyttige adresser, nyheter, politiske saker, partiets prinsipp- og handlingsprogram, program for fylkes- og lokallag og mye mer. Du finner også informasjon om Senterkvinnene, Senterungdommen, Samepolitisk råd og Senterpartiets Studieforbund.

Vi tror på hele Norge!

Senterpartiet har som mål å legge vilkårene til rette for en harmonisk samfunnsutvikling. Et levende folkestyre, bygget på kristen og nasjonal grunn, er en forutsetning for folkets trivsel og landets fremgang. Individet og menneskeverdet skal være det sentrale i samfunnet og vises tillit i fellesskapet. De sosiale, kulturelle og økonomiske tiltak fra samfunnets side må ta sikte på å skape vekstvilkår og trivsel for alle uansett bosted eller yrke. ([Senterpartiets formålsparagraf](#))

Senterbevegelsen består av:

- Senterpartiet
- Senterungdommen, vår ungdomsorganisasjon, med separat medlemskap, se: www.senterungdommen.no
- Senterkvinnene, for alle kvinnelige medlemmer av partiet, se: www.senterkvinnene.no
- Samepolitisk råd/Guovddášbellodat, for medlemmer av partiet som er registrert i samemanntallet, se: Guovddášbellodat
- Senterpartiets Studieforbund, se: www.senterpartiskolen.no

På fylkesnivå er Senterpartiet, Senterungdommen og Senterkvinnene gjensidig representert i fylkesårsmøter og fylkesstyrene. Senterkvinnene og Senterungdommen er også representert i Senterpartiets sentralstyre, og i partiets landsmøtet som holdes annethvert år.

Senterpartiet, Senterungdommen og Senterkvinnene er dessuten «sameiere» av Senterpartiets Studieforbund, som organiserer Senterpartiskolen.

Lokallagene i kommunene er grunnstammen i organisasjonen. De 390 lokallagene i Senterpartiet er organisert under sine respektive fylkeslag, som igjen utgjør Senterpartiets hovedorganisasjon.

Senterpartiet hadde 22 253 medlemmer 31.12.20., inkludert 1992 fra Senterungdommen. Det har vært medlemsvekst hvert år de siste seks årene, både i partiet og ungdomsorganisasjonen.

Valgresultater for Senterpartiet i de siste valgene:

- 10,3 %, 302 017 stemmer og 20 stortingsrepresentanter i stortingsvalget i 2017
- 14,4% og 386 350 stemmer i kommunevalget 2019
- Stilte egen liste i 344 kommuner og var med på felleliste i seks kommuner i 2019
- 2 300 by- og kommunestyrerepresentanter (+ 354 fra 2015)
138 ordførere og 114 varaordførere som er medlemmer i Senterpartiet
106 fylkestingsrepresentanter i 11 fylker, fire fylkesordførere, tre fylkesvaraordførere og flere fylkesråd
- 14,5 % og 363 423 stemmer i fylkestingsvalget 2015

[Se Trygve sin landsmøtetale 2021 her!](#)

Senterpartiets verdigrunnlag

Senterpartiet vil bygge samfunnet nedenfra. Vi vil arbeide for et samfunn der mennesker kan utvikle seg fritt. Samfunnskontrakten skal oppfylles av myndige mennesker som tar ansvar for eget liv, for fellesskapet og for naturen. Senterpartiets verdigrunnlag er den kristne og humanistiske kulturarven. Hvert menneske er unikt og uerstattelig, og menneskeverdet er ukrenkelig og overordnet andre verdier.

Jorden er en arv som vi forplikter å forvalte for våre etterkommere. Senterpartiet vil at Norge skal ta sin del av ansvaret for å løse miljø- og klimaproblemene. Senterpartiet vil gjøre de fornybare naturressursene, og bruk av disse i lange verdikjeder, til fundamentet for økonomien.

Et levende folkestyre og gode lokalsamfunn skal gi folk trygghet, tilhørighet og identitet. Den norske samfunnskontrakten, hvor man yter etter evne og hvor fellesskapet stiller opp for den enkelte, forutsetter tillit mellom folk. Rettferdig fordeling, små forskjeller og sosial tillit henger tett sammen. Senterpartiet arbeider for et samfunn med små sosiale, geografiske og økonomiske forskjeller. Senterpartiet står for utjamning av ressurser og levekår mellom samfunnsgrupper, mellom landsdeler og mellom rike og fattige land.

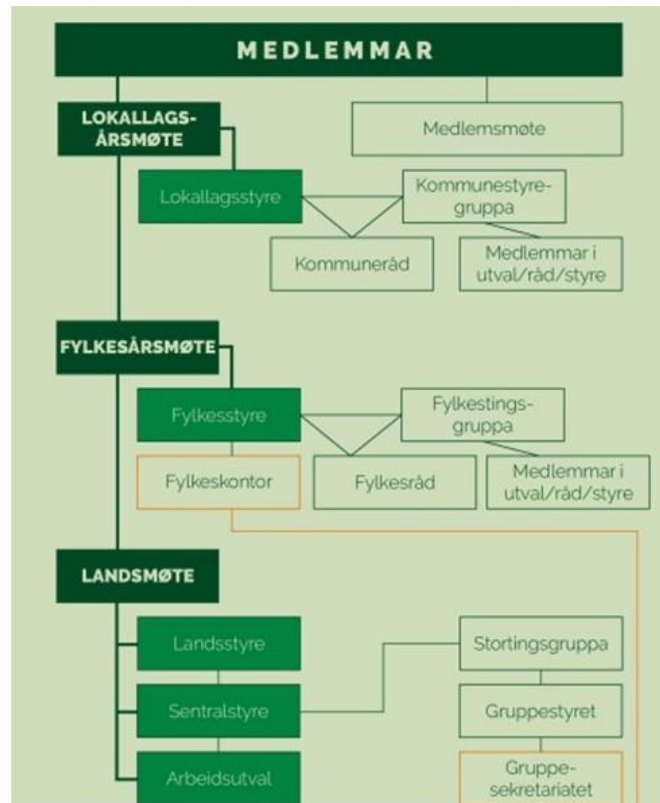
Rettferdig fordeling oppnås best gjennom et levende folkestyre og desentralisering av eiendomsrett, makt, kapital og bosetting. Senterpartiet vil sikre den private eiendomsretten. Retten til eiendom er viktig for tryggheten til den enkelte – og samfunnet som helhet. En sunn balanse mellom offentlig og privat eierskap har gjort Norge til et høyproduktivt land med en velfungerende velferdsstat. Senterpartiet vil forvalte denne historiske arven videre og slå ring om den norske velferdsmodellen. Senterpartiet er motstander av en uhemmet markedsliberalisme og løfter fram folkestyret og blandingsøkonomien som alternativ.

Fred mellom folk og nasjoner bygger på gjensidig respekt og toleranse. Norge må arbeide for en verden der flere konflikter løses med politiske og diplomatiske midler. Senterpartiet vil styrke den nasjonale selvråderetten og mener mellomstatlig samarbeid mellom selvstendige land best ivaretar borgernes behov. Senterpartiet vil forsvare menneskerettighetene og den liberale rettsstaten. Les mer om verdigrunnlaget og om Senterpartiets politikk her: <http://www.senterpartiet.no>

Slik er Senterpartiet organisert

Lokallaget

Det er medlemmene, og lokallagene som er grunnstammen i Senterpartiet. Det finnes lokallag i de fleste kommunene i landet. Lokallagsårsmøtet er høyeste myndighet, og årsmøtet avholdes i løpet av januar måned. Her velges lokallagsstyret som leder arbeidet gjennom året. Lokallagene velger dessuten utsendinger til nominasjonsmøter, stiller lister til kommunevalg og velger utsendinger til årsmøtet i fylkeslaget. Lokallaget velger også Senterkvinnekontakt og representant til Senterungdommens styre, eventuelt Senterungdomskontakt der det ikke finnes egne Senterungdomslag. Lokallaget har også en studieleder, som har ansvar for at det gjennomføres kurs- og studiearbeid.

Organisasjonskart for Senterpartiet

Fylkeslaget

Senterpartiet har 17 fylkeslag. Arbeidet samordnes av fylkesstyret, som velges på fylkesårsmøtet. Fylkesstyret organiserer aktivitetene i fylkeslaget, og har god kontakt med lokallagene i fylket. Fylkeslaget velger utsendinger til landsmøtet i Senterpartiet, og oppnevner nominasjonskomité for fylkestings- og stortingsvalg. Nominasjonen skjer på et eget nominasjonsmøte med representanter valgt fra lokallagene. Fylkeslaget skal også bidra til å gjennomføre Senterungdommens og Senterkvinnenes aktiviteter i fylket. Fylkeslaget har dessuten en valgt fylkesstudieleder, som skal samordne og lede studiearbeidet i fylket. Dersom det verken er egen organisasjon av Senterungdommen/Senterkvinnene, eller kvinnepolitisk utvalg, skal fylkesstyret arbeide for at dette blir etablert.

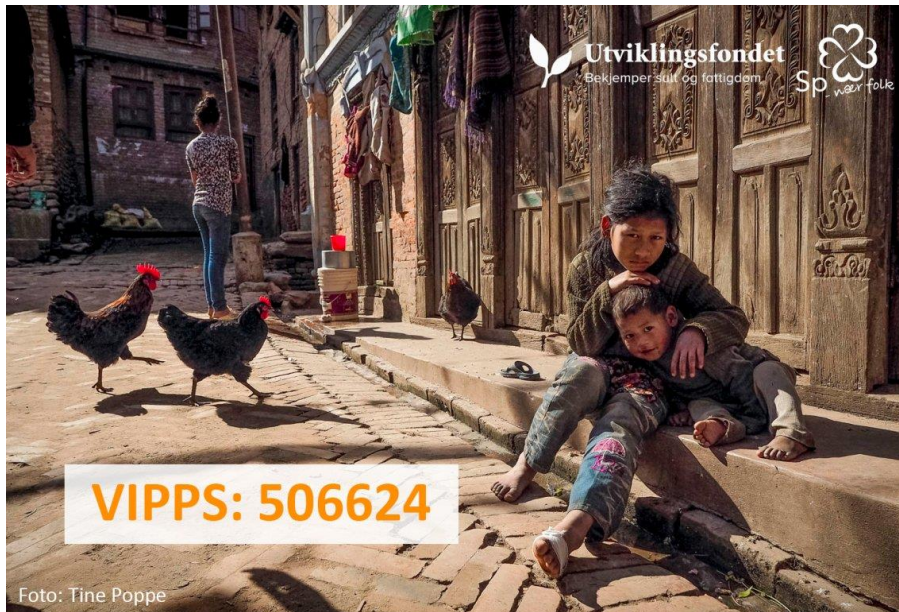
Senterpartiets hovedorganisasjon

Her samordnes arbeidet i partiets høyeste organer som er landsmøtet, landsstyret, sentralstyret og arbeidsutvalget. Det holdes også tett kontakt mot stortingsgruppen, og til regjeringsmedlemmer i de perioder Senterpartiet sitter i regjering.

Senterpartiskolen

Senterpartiskolen drives av Senterpartiets Studieforbund (SpS), som er et offentlig godkjent studieforbund. SpS er organisert under Lov om voksenopplæring, mottar og fordeler opplæringstilskudd til fylkeslag og lokallag som gjennomfører kurs/studiering. Gjennom utvikling og organisering av voksenopplæringstiltak bygd på Senterpartiets idésyn, skal studiearbeidet bidra til å vedlikeholde og styrke demokratiet. Kunnskap og innsikt bidrar til et aktivt samfunnsengasjement, og til styrket ansvarsfølelse for samfunnsutviklingen. SpS skal være et viktig verktøy for utvikling også i sine medlemsorganisasjoner. SpS tilbyr kurs og opplæring i både organisasjonsarbeid og politikk, og har www.senterpartiskolen.no Her kan alle hente gratis studiehefter, kursopplegg og annen informasjon.

Internasjonalt solidaritet

Senterpartiet og Senterbevegelsen har lang tradisjon i å drive internasjonalt solidaritetsarbeid, og engasjere seg i spørsmål knyttet til natur, miljø og utvikling. Først gjennom to tverrpolitiske demokratiprosjekter i Tanzania fra 2011-2017, og samarbeid med organisasjonen Care. Fra 2019 ble det etablert et nytt prosjektsamarbeid med Utviklingsfondet i Nepal, som er et ungt demokrati og et av verdens fattigste land. Prosjektet finner sted i Dang-distriktet, sørvest i landet. Dang-distriktet er utsatt for både flom og lange tørkeperioder. Målgruppen er i hovedsak småskala bønder på landsbygda. Gjennom prosjektet samles det inn penger til Utviklingsfondets arbeid i Nepal. Prosjektet gir opplæring og støtte til lokale organisasjoner blant annet i økonomistyring, likestilling og sosial inkludering, godt styresett, rettigheter osv. Gjennom prosjektet læres også valgte representanter og ansatte på kommunenivå i deltakende planlegging og oppfølging, samt sosial revisjon. Les mer om det internasjonale engasjementet her: www.senterpartiskolen.no

Miljødagen 5. juni

FNs internasjonale miljødag ble etablert i 1972, og skal bidra til å øke bevisstheten omkring natur, klima og miljøspørsmål. Senterpartiet har markert denne dagen i mer enn 30 år, med store og små aksjoner landet rundt. Slik ble Miljødagen 2021 presentert i Senterpartiskolen:

<https://www.senterpartiskolen.no/aktuelt/naturen-trenger-balanse>

Les mer om FNs internasjonale miljødag her: [FN-sambandet](#)

Noen lokallag har tradisjon for å dele ut granplanter på Miljødagen. Foto: Oppland Sp

Senterpartiet der du bor

Senterpartiet mener nærhet er svaret - ikke problemet. Vi bor i et langstrakt land der nærhet har spilt en viktig rolle. En butikk, et sykehus, et lensmannskontor og en ambulanse nær deg har skapt et yrende liv i hele Norge. Det har skapt levende, gode lokalsamfunn i nord, sør, øst og vest og vært en suksesshistorie for landet vårt.

[Nær folk](#)

Senterpartiet er en grasrotorganisasjon, godt etablert i de fleste av landets kommuner.

I Senterpartiet har lokaldemokratiet og lokal sjølråderett en stor verdi i seg selv. Avgjørelser skal tas lokalt, nær folk. Alle lokalsamfunn i vårt langstrakte land er betydningsfulle. De betyr noe for menneskene som bor der, og de betyr noe i det store fellesskapet. Samtidig har vi respekt for at lokalsamfunnene er forskjellige, både geografisk og på andre måter. Derfor passer ikke «standardløsningene» alle steder, og det må være rom for lokale tilpasninger. Landet vårt består av til dels barsk natur og et tøft klima. Produksjon, transport og næringsutvikling skjer derfor ikke alltid under optimale forhold. De store variasjonene i bosetning, landskap, natur og årstider er allikevel det som gjør Norge til det landet vi kjenner, og er glade i. Kontaktinformasjon til ditt lokallag finner du her: <https://www.senterpartiet.no/lokallag-og-fylkeslag>

Hvordan bli en aktiv senterpartist?

Et levende folkestyre bygger på politisk, aktivt engasjement. I partiorganisasjonen og politikken har vi behov for ulike mennesker, interesse, innspill og meninger. Vi trenger politikere som fronter sakene våre, men det trengs også dyktige organisasjonsfolk. Derfor er det bruk for alle som har lyst og vilje til å gjøre en innsats for partiet.

Godt partiarbeid handler ikke bare om politikk, men også om sosialt fellesskap og lagarbeid. Det handler om å få med seg folk, skape begeistring, og være en pådriver på vegne av partiet og politikken. Selvfølgelig handler partipolitikk om verv og posisjoner i kommunestyre, råd og utvalg. Men det handler om mer – om et fellesskap hvor folk deler de samme verdier, og hvor det samtidig er høyt nok under taket til å ta en frisk debatt.

Politisk aktive mennesker har ofte lyst til å sitte i posisjoner hvor de kan være med å påvirke. Ikke vær redd for å si ja hvis du blir spurt om å stille til nominasjon, eller stå oppført på en liste. Politisk håndverk kan læres, og du har støtte i andre medlemmer i lokallaget ditt. En politisk "post" gir mange utfordringer, og det er utrolig lærerikt å få ta del i dette viktige, demokratiske arbeidet.

Samtidig er det ikke alle som ønsker å sitte i kommunestyret eller lokallagsstyret, og det må være rom for å være aktiv i partiet også på andre måter. Vi trenger folk til mange oppgaver. Trivsel er viktig, og vi skal ikke underslå verdien av kaffe, vafler og kringle på et medlemsmøte. Vi trenger også folk som er skriveføre, og som kan gjøre Senterpartiet og lokal politikk synlig i lokale medier. Vi trenger de som er gode til å dele på sosiale medier, og de som er gode til å snakke med folk. Noen er flinke «selgere», og klarer å få med seg folk både inn i partiet, og skaffe nye velgere.

Alle har noe å bidra med i fellesskapet, og alle trenger ikke å gjøre det samme.

Som nytt medlem kommer du inn i Senterpartiet med dine erfaringer, interesser og kompetanse.

By på deg sjøl i lokallaget, og del av det du har å by på. Du er viktig – og lokalsamfunnet ditt har bruk for ditt engasjement og din interesse. Har du lyst til å engasjere deg, så har du lov!

Hva er **du** opptatt av i ditt lokalsamfunn?

Foto: Morguefile

Tradisjon og framtid

«Når "gamle" politiske parti ikkje fangar opp viktige straumdrag i tida, vil nye melde seg på scenen. Enkelte av nykomarane framstår som protestparti utan å ha truverdige politiske alternativ. Dei er for det meste "symptom" på samfunnskriser og får ein kortvarig eksistens. Andre nye parti hevdar seg over lengre tidsrom. Slike parti viser at dei i tillegg til å gjera opprør mot det gamle, også kan påverka utviklinga framover. Etter som tida går, teiknar dei eit nokolunde påliteleg bilete av kva dei står for. Målestokken er verdiar og samanhangen i politikken. Senterpartiet er døme på eit "nytt parti", skipa i protest, men som trassa mange spådomar om å bli ei døgnfluge. Kanskje er forklaringa at nykomaren heilt frå starten av plasserte seg i, eller var eit uttrykk for det vi kan kalle "historiens lange liner"? Mykje tyder på det.» [Senterpartiet.no/om historien](http://Senterpartiet.no/om/historien)

Et kort historisk tilbakeblikk

Senterpartiet ble stiftet på landsmøtet i Norsk Landmandsforbund i 1920 under navnet Bondepartiet. Det nyetablerte Bondepartiet ville fremme norsk matproduksjon gjennom en statsstøtte til kornproduksjon, nydyrking og tollvern for jordbruk, i tillegg til tollerstatning for fiskerinæringen. Samtidig som Bondepartiet forsterket støtten fra Bondebevegelsen, ble det også utviklet en selvstendig politikk med tro på staten som markedsregulator. Mange av partiets folk hadde i flere år innsett at markedskreftene måtte tøyles. Etablering av et omfattende landbrukssamvirke var en følge av dette synet, og et brudd med den gamle økonomiske liberalismen. Arbeiderpartiet og Bondepartiet fant hverandre i synet på behovet for en styringspolitikk. Kriseforliket i 1935 førte Arbeiderpartiet til langvarig regjeringsmakt bygd på filosofien om den aktive stat og slagordet "By og land, hand i hand".

Kornsaken – bedre vilkår for kornbøndene i Norge - var en av hovedsakene for Bondepartiet de første årene. Foto: Morguefile

Fra 1945 og fremover startet Bondepartiet en stor omveltning, ved å gå i opposisjon til Arbeiderpartiets store satsning på utenlandsk kapital og storindustri. Samtidig krevde Bondepartiet sosial utjevning for å sikre levekårene i bygdene. I 1959 ble Bondepartiet omdøpt til Senterpartiet, et selvstendig parti som plasserte seg i det politiske sentrum. Fra å være et primærnæringsparti, dreide Senterpartiet nå mot en mer generell distriktpolitikk.

I 1960-årene ble konfliktlinjene i desentraliseringspolitikken synliggjort: sentralisering versus desentralisering, og sentrum versus periferi. I 1965 dannet Per Borten regjering i en bred koalisjon mellom Senterpartiet, Venstre, Kristelig Folkeparti og Høyre. I 1971 måtte Per Borten gå av som statsminister etter en påstand om lekkasje.

Han skulle ha gitt Nei-bevegelsen tilgang til interne regjeringsdokument om EF-forhandlingene. Selv om det i ettertid skulle vise seg at lekkasjen stammet fra en sekretær, innrømmet Borten lekkasjen og regjeringen måtte gå av. Nei-siden vant EF-valget i 1972, og Senterpartiet gikk inn i den første sentrumsregjeringen i norsk historie sammen med KrF og Venstre (regjeringen Korvald). Regjeringen gikk av etter bare ett år, på grunn av lav oppslutning fra velgerne ved Stortingsvalget.

I løpet av 1970-tallet vedtok Senterpartiet et nytt prinsippprogram. Partiet satt i to regjeringer sammen med Høyre og KrF, regjeringen Willoch og regjeringen Syse. Da EU-striden blusset opp igjen brøt Senterpartiet med høyresiden. Med en solid plattform basert på desentralisering og økologisk tenking, la Senterpartiet samtidig grunnlaget for en sentrumsblokk i norsk politikk. Ved kommunevalget i 1991 fikk Senterpartiet overraskende stor fremgang. Ved stortingsvalget 1993 var EU-striden fullstendig dominerende i media. Senterpartiet gjorde et brakvalg og ble nest største partiet på Stortinget med 32 representanter. Nei-siden vant som kjent EU-valget i 1994.

Per Borten og Anne Enger.

Foto: Senterpartiet

Senterpartiet satt i Sentrumsregjeringen med KrF og Venstre, (regjeringen Bondevik I) 1997–2000. Regjeringen gikk av etter kabinettsspørsmål på gasskraftsaken – som den første norske regjeringen som gikk på bakgrunn av en miljøsak. I 2005 inngikk Senterpartiet, SV og Ap et rødgrønt samarbeid, som gjennom Soria Moria-erklæringen ga grunnlag for regjeringsamarbeid (Regjeringen Stoltenberg II). Dette ble en ny kursendring for Senterpartiet (fra borgerlig, til sentrum, til venstresiden), men også en kursendring for hele landet. Det rødgrønne regjeringsamarbeidet fikk fornyet tillit fra velgerne ved Stortingsvalget i 2009, men måtte gå av etter valgresultatet i 2013.

I årene etter 2013 har Senterpartiet vokst jevnt og trutt i antall medlemmer, kommunestyrerepresentanter, ordførere og stortingsrepresentanter. I opposisjon har Senterpartiet vært klare motstandere av Solberg-regjeringenes sentraliseringspolitikk. I sak etter sak gjennom de siste åtte årene har Senterpartiet løftet sin politikk, enten det gjelder kommunereform, politireform, norsk mat, arbeidsplasser, beredskap eller andre saker.

Senterpartiet tror på hele Norge, med tjenester og avgjørelser nær folk. Alle skal kunne leve like gode liv, uansett hvor de bor – i by eller bygd.

Velkommen på laget!

Lenker til mer informasjon

[Senterpartiet fra A til Å](#)

[Vedtekter og retningslinjer](#)

[Senterpartiets prinsipp- og handlingsprogram 2021-2025](#)

[Senterkvinnene](#)

[Senterungdommen](#)

[Guovddášbellodat/Senterpartiet Samepolitisk råd](#)

[Senterpartiskolen](#)

Senterpartiet i sosiale medier: [Facebook](#) [Instagram](#) [Youtube](#)

Senterpartiets etiske retningslinjer

Allmenngyldige etiske verdier og normer som åpenhet, sannferdighet, ærlighet, pålitelighet, lojalitet, og at man skal behandle andre slik man selv ønsker å bli behandlet, ligger til grunn for vårt arbeid. Politisk arbeid er basert på gjensidig tillit mellom velger og folkevalgte. Partiets representanter skal opptre slik at det aldri kan være tvil om at de både som tillitsvalgte, folkevalgte og ansatte etterstreber å leve opp til, og praktiserer, en høy etisk standard og utføre sine oppgaver med høy grad av integritet.

Senterpartiets etiske retningslinjer er ment å være generelle rettesnorer som igjen krever gjennomtenking og refleksjon av den enkelte folkevalgte, tillitsvalgte, medlemmer og ansatte. Bestemmelsene som er nedfelt er ikke uttømmende. Det er den enkelte og gruppers handlinger sammen som avgjør den etiske standarden i partiet. Det kreves god dømmekraft å sikre at alle handlinger og beslutninger er i samsvar med vår etiske standard. Tillits- og folkevalgte har et selvstendig ansvar for å unngå situasjoner/relasjoner der det kan stilles spørsmål ved om hendelser kan oppfattes å være i strid med dette reglement.

[Lenke til Senterpartiets etiske retningslinjer](#)